



כג' כסלו שפ"א
09 דצמבר 2020
מס' מפעל: 171172
מס' מפגע: 20748529
מס' התראה: 20748539
סימוכין: 111/091/20

- בדואר רשום -

לכבוד:	לכבוד:	לכבוד:
איציק לוי	אלי ממן	לכבוד:
מנכ"ל	סמנכ"ל תפעול ובעל היתר הרעלים	
קו צינור אירופה אסיה בע"מ	קו צינור אירופה אסיה בע"מ	קו צינור אירופה אסיה בע"מ
אשקלון, מיקוד 7810100	אשקלון, מיקוד 7810100	אשקלון, מיקוד 7810100

א.נ.,

הנדון: התראה לפי סעיף 15(ד) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

1. סימוכין: 1. היתר רעלים מס' 760850 מיום 03/05/2020 ועד ליום 02/05/2021
2. דו"ח מוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה מיום 26/11/2020
3. דו"ח מוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה מיום 27/11/2020
4. טופס בעל תפקיד של מר רם סלהוב מיום 26.11.20 ומיום 27.11.20
5. טופס בעל תפקיד של מר אורי גולדשטיין מיום 26.11.2020
6. דו"ח תחקיר של המפעל מיום 02/12/2020
7. נוהל טיפול באירועי חירום של המפעל מס' 9-22-04 מאוגוסט 2018 שהתקבל במשרדנו ביום 03.12.2020

1. בתוקף סמכותי לפי סעיף 15(ד) לחוק החומרים המסוכנים התשנ"ג – 1993 (להלן: "חוק החומרים המסוכנים"), הריני מוסר לך בזאת התראה בגין הפרת תנאי היתר רעלים.
2. לחברת קו צינור אירופה אסיה בע"מ (ח.פ. 515633253) (להלן: "החברה"), אשר מפעילה אתר לאחסון ושינוע נפט ומוצריו, יבוא וניפוק דלק גולמי ומוצריו. באזור התעשייה הדרומי באשקלון (להלן: "האתר" או "החברה"), ניתן היתר רעלים מס' 760850 ביום 03/05/2020 שתוקפו עד ליום 02/05/2021. ההיתר כולל תנאים של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "תנאי היתר הרעלים").
3. ביום 26.11.20, החל משעות הבוקר המוקדמות ובמשך היום, התקבלו במרכז המידע והמבצעים של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המוקד") עשרות תלונות מתושבים המתגוררים בעיר אשקלון וסביבתה, המלינים על מפגעי ריח קשים, המפריעים להם בשגרת יומם. תלונות ציבור המשיכו להתקבל במוקד גם במהלך יום 27.11.20. ניתוח התלונות מצביע על כך שמקורן בפעילות חברת "קו צינור אירופה אסיה בע"מ" (ח.פ. 515633253), המפעילה אתר של אחסון דלק לסוגיו וכן מסוף דלק (להלן: "החברה" ו- "האתר" בהתאמה).

2/...

4. בתאריכים 26.11.2020 ו- 27.11.2020 תיעד כונן איגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון (להלן: "האיגוד"), מר רם סלהוב מפגעי ריח חזק או בלתי סביר בעוצמה 5 (חזק מאוד) ברחבי אשקלון, האופייני לפעילות האתר (מצ"ב דו"חות "בעל תפקיד" של מר סלהוב – סימוכין מס' 4). כמו כן, ביום 26.11.2020 תיעד מר אורי גולדשטיין, כונן האיגוד, מפגעי ריח חזק או בלתי סביר בעוצמה 6 (בלתי נסבל) ברח' הגבורה באשקלון, האופייני לפעילות האתר (מצ"ב דו"ח "בעל תפקיד" של מר גולדשטיין – סימוכין מס' 5).

5. בתחנות הניטור הממוקמות בסמיכות לאתר, נרשמו ביום 26.11.2020 עלויות משמעותיות בריכוזים קצרי הטווח של המזהם בנזן, שהשפעותיו הבריאותיות ידועות. כידוע, בנזן הינו אחד המזהמים הנפלטים לאוויר בעת שחרור אדי נפט לסביבה. כך למשל, נרשם בתחנת הניטור אשקלון-דרום ריכוז חצי שעתי מרבי של מעל 20 מק"ג/מ"ק; ריכוז שעתי מרבי – 14.61 מק"ג/מ"ק. בתחנת הניטור הממוקמת בכפר הנופש של החיילים, נמדדו ריכוזים שעתיים מרבים של 6.23 מק"ג/מ"ק. נתוני הניטור מפורטים באתר המשרד.

6. לאחר ניתוח הממצאים שנאספו, לרבות תלונות הציבור והריכוזים שנמדדו בתחנות הניטור, הוציא המשרד ביום 26.11.20 התראה לציבור בהמלצת משרד הבריאות, שכללה המלצה לציבור לסגור חלונות ולהימנע מפעילות גופנית מאומצת. בהמשך, ביום 27.11.20 נשלח לחברה צו להפסקת מפגע, מכח סמכותו של מנהל מחוז הדרום במשרד להגנת הסביבה, לפי סעיף 11ב לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א – 1961 (להלן: "חוק למניעת מפגעים").

7. מבדיקה שנערכה אל מול החברה עם קבלת התלונות, התברר כי במיכל מספר 56, המשמש לאחסון נפט גולמי, התרחשה ביום 26.11.20 תקלה, אשר גרמה לדליפה לא מבוקרת של נפט גולמי אל גג המיכל ולמפגע הריח כמפורט לעיל.

8. ביום 02/12/2020 התקבל תחקיר שערכה החברה בעקבות אירוע מפגע הריח והתקלה במיכל מספר 56 כמתואר לעיל (סימוכין מס' 6).

9. מהממצאים המצויים בידי המשרד להגנת הסביבה עולה, כי החברה הפרה לכאורה את תנאי היתר הרעלים שבידה, על פי הפירוט הבא:

9.1 סעיף 27(א) בפרק ה' לתנאי היתר הרעלים – "תנאים לעניין העיסוק ברעלים", קובע כי:

"**העסק ידווח למוקד הסביבה** על כל אירוע חומרים מסוכנים המתרחש בתחומו או הכולל רעלים או פסולת השייכים לו, וכן על כל אירוע חומרים מסוכנים המתרחש בעת הובלה בכלי רכב השייך לו, **באופן מידי ולא יאוחר מ 15 דקות מעת גילוי האירוע על ידי העסק**, בין אם התגלה באמצעות גלאים, דיווח של עובד או אדם אחר, או בכל דרך אחרת. מספר הטלפון של מוקד הסביבה – 6911* (במכשירים ללא כוכבית פעילה: 1222-6911)."

(ההדגשות אינן במקור ב.ו.).

"**אירוע חומרים מסוכנים**" מוגדר בסעיף 3 לתנאי היתר הרעלים: "התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה, שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום **סיכון לאדם ולסביבה**, לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה". (ההדגשות אינן במקור ב.ו.). הגדרה זו זהה להגדרה בחוק החומרים המסוכנים.

3/...

בהתאם למידע המצוי בידנו, בתאריך 26.11.2020 התרחש אירוע חומרים מסוכנים בשטח האתר – דליפה בלתי מבוקרת והצטברות של נפט גולמי על גג מיכל מס' 56 באתר. אירוע זה גרם גם למפגע ריח חזק או בלתי סביר כמשמעותו בחוק למניעת מפגעים, ממנו סבלו תושבי אשקלון והסביבה במשך שעות ארוכות.

נפט גולמי מוגדר כ"רעל" – פריט 164 לתוספת השניה לחוק החומרים המסוכנים, ולפיכך כ-"חומר מסוכן" כהגדרתו בחוק.

כמו כן, נפט גולמי מורכב מנוזלים ואדים דליקים במיוחד, ודליפה של נפט גולמי עלולה לגרום ליצירת אדים שיכולים ליצור תערובות נפוצה עם אוויר. תנועה והסעה של אדים אלו עלול לגרום להתלקחות ולפיצוץ, במידה ואדים אלו יבואו במגע עם מקור הצתה. שאיפה של אדי החומר עלולה לגרום לכאבי ראש, סחרחורות ונמנום ועלול להיות קטלני בריכוזים גבוהים.

אשר על כן, דליפת נפט לא מבוקרת הינה בגדר אירוע חומרים מסוכנים, כהגדרתו בסעיף 3 לתנאי היתר הרעלים אשר יש לדווח עליו למוקד הסביבה, כמפורט לעיל.

באירוע דן, לאור תלונות הציבור הרבות שהתקבלו ביום 26.11.2020, נציגי הרשות הארצית לכיבוי והצלה (להלן: "כב"א"), ערכו סיורים ברחובות אשקלון לגילוי מקור הריח. לאחר פניה לנציגי החברה, נמסר תחילה לנציגי כב"א כי אין מפגע בשטח האתר. בשעה 06:05 נמצא כי מקור הריח הינו מהצטברות נפט על גג מיכל 56, כפי שגם תואר בדו"ח התחקיר שהוגש למשרדנו ע"י המפעל ביום 02/12/2020 (סימוכין מס' 6). רק בשעה 06:28 הועבר דיווח של נציגי החברה לשירותי הכיבוי וההצלה.

אף על פי שהתגלה אירוע חומרים מסוכנים כאמור, לגביו אף נמסרה (באיחור) הודעה של החברה לנציגי כיבוי אש, לא דווח האירוע למשרד להגנת הסביבה, כנדרש בסעיף 27(א) בפרק ה' להיתר הרעלים.

9.2 סעיף 26(א) בפרק ה' לתנאי היתר הרעלים - "תנאים לעניין העיסוק ברעלים", קובע כי:

" העסק יכין **נוהל חירום** מעודכן ויכלול בו לפחות את הפרטים הנדרשים בתוספת הראשונה לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג – 1993 וכן את הפרטים הנדרשים בפורמט לדוגמא בנספח 1 ו 2 לתנאים אלה או לפי דרישת הממונה."

נוהל החירום, אשר עודכן לאחרונה על ידי החברה בשנת 2018, הוגש ביום 03/12/2020 בהמשך לבקשתה של ממונת חומרים מסוכנים וחירום במשרד, הגב' לילך פדלון. לאחר בחינת ניהול החירום, נמצא כי אינו עונה על כל הנדרש בתנאי היתר הרעלים, וחסר בפרטים ובמידע, על פי הפירוט הבא (המספור הינו כפי שמפורט בהיתר הרעלים):

8.1. מיפוי הרעלים במפעל, ובכלל זה אזור אחסון הרעלים, אופן אחזקתו ודרכי גישה אליו. פרוט תנאי אחסון החומרים, סוגי האריזות ואמצעי ההפרדה בין סוגי הרעלים השונים.

8.2. תרחישים אפשריים של אירועים ואופן הטיפול המתאים לכל אחד מהם.

8.3. מיפוי ופרוט האמצעים הקיימים במערכת היצור למיגון מפני תקלות ותקריות כתוצאה מהתפוצצות, התלקחות או פיזור בסביבה של רעלים.

4/...

-4-

8.4. מיפוי ופרוט האמצעים הטכניים והציוד לטיפול באירוע ומיקומם, לרבות אמצעי התראה, אמצעי ספיגה ולאחר מכן נטרול שיירים ומערך גילוי וכיבוי אש.

8.5. רשימת אנשי צוותי החירום לטיפול באירוע ותפקידיהם כולל אופן ההתקשרות עימם בשעות העבודה ולאחריהן.

8.6. רשימת גופי החירום וגופי ההצלה ומספרי הטלפון שלהם.

8.7. פרוט ציוד המיגון האישי ומיקומו.

8.8. תרשים של המפעל בו מפורטים פתחי יציאה וכניסה ומיקום כל הפעילויות הכרוכות ברעלים, לרבות: אזורי מתקנים, אזורי אחסון, מתקנים תת קרקעיים, צוברים, אזורי אחסון פסולת חומרים מסוכנים ומיקום ציוד המגן.

מהמפורט לעיל, עולה כי הנוהל אינו עונה על כל הנדרש בסעיף 26(א) בפרק ה' לתנאי היתר הרעלים.

10. מכל האמור לעיל עולה, כי הנכם מפריס לכאורה את תנאי היתר הרעלים אשר בידכם.

11. הפרת תנאים שניתנו בהיתר רעלים מהווה עבירה לפי סעיף 15(ב) לחוק החומרים המסוכנים.

12. לידיעתכם, העונש המרבי בגין עבירה על חוק החומרים המסוכנים הוא שלוש שנות מאסר או קנס כספי שנע בין 202,000 ₪ ל-1,616,000 ₪ לפי העניין, וקנס נוסף בשיעור של 5% מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה לכל יום בו נמשכת העבירה לאחר מסירת התראה זו.

13. המשרד להגנת הסביבה שוקל לנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותו, לרבות הטלת עיצום כספי מכוח סעיף 14 ב' לחוק החומרים המסוכנים, ביטול היתר הרעלים מכוח סעיף 3(ו) לחוק ולרבות פתיחה בחקירה פלילית על כל המשתמע מכך.

14. שמירת דינים:

14.1. באחריות החברה ונושאי המשרה בה לנקוט בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותם על מנת למלא אחר תנאי היתר הרעלים שבידם, כדין.

14.2. למען הסר ספק יובהר, כי אין באמור בהתראה זו כדי לגרוע מחובת החברה ונושאי המשרה בה לבצע את העבודות, לדאוג לסידורים ולנקוט בכל אמצעי הזהירות והבטיחות הנדרשים והמתאימים אשר יבטיחו מניעת סיכונים, הפרעות מכל סוג שהוא, וכן לנקוט בכל אמצעי הזהירות והבטיחות הנדרשים והמתאימים על מנת למנוע פגיעה במתקנים, במערכות, בעובדים, או בציוד כתוצאה מביצוע הוראות התראה זו.

14.3. למען הסר ספק יובהר, כי אין בעמידה וקיום הוראות התראה זו בכדי לגרוע ולפטור מחובת החברה ונושאי המשרה בה מלקיים כל דין, ובכלל זה: דיני התכנון והבניה, רישוי עסקים, מניעת מפגעים ואיכות הסביבה וכן הוראות של כל רשות מוסמכת החלים לגבי שטח המתחם/האתר, ו/או לגבי השימוש בו, ו/או בקשר לביצוע העבודות.

5/...

15. השגות:

בהתאם למידע שיש בידינו, פרטי החברה ונושאי המשרה בה, הינם כאמור ברישא של התראה זו. במקרה וקיימים אי התאמה ו/או שינוי בפרטים לעומת הרשום לעיל, עליכם להודיענו על כך בחוזר ובכתב בצירוף אסמכתאות התומכות בטענותיכם.

למען הסר ספק יובהר, כי הודעה כזו אינה מתלה את תוקפה של ההתראה, כל עוד לא קיבלתם הודעה על כך בכתב.

בכבוד רב,

/ בר בן

ברוך ובר
מנהל המחוז

העתקים פנימיים:

מר דוד יהלומי - מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה.
מר יצחק בן דוד - סמנכ"ל בכיר לאכיפה, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
מר יוסי בר - מנהל המשטרה הירוקה, המשרד להגנת הסביבה, רמלה
גב' שולי נזר - סמנכ"לית בכירה, אשכול תעשיות, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
מר אבי חיים - ראש אגף שפכי תעשייה דלקים וקרקעות מזוהמות, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
ד"ר אריה פיסטינר - ממונה דלקים, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
הגב' רומי אבן דגן - ראש אגף חומרים מסוכנים, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
גב' לבנה קורדובה - ממונה על מערך ארצי לניטור אוויר, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
עו"ד אור אללו פוקס - יועצת משפטית למחוז דרום, כאן
עו"ד אורטל צברי-אביב - רכזת אכיפה, כאן
גב' צפרירה בן שאול - ראש תחום תעשיות, כאן
גב' לילך פדלון - ממונה חומרים מסוכנים וחירום, כאן
גב' מריה שפירא - מרכזת איכות אוויר, כאן

העתקים חיצוניים:

מר תומר גלאם - ראש עיריית אשקלון
הגב' מיטל אמיתי - מנכ"לית איגוד ערים נפת אשקלון